

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3447

Vragen van het lid **Koekkoek** (Volt) aan de Staatssecretaris Justitie en Veiligheid over *het bericht «Bulgaria will invite Dutch and Austrian customs experts to help secure Schengen entry»* (ingezonden 7 juli 2023).

Antwoord van Staatssecretaris **Van der Burg** (Justitie en Veiligheid), mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken (ontvangen 28 augustus 2023). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2022–2023, nr. 3302.

Vraag 1, 2 en 3

Neemt Nederland deel aan de pilot met Bulgarije voor het uitwisselen van expertise wat betreft grensbewaking? Zo ja, welke voorstellen heeft Nederland al gedaan? Welke voorstellen zal Nederland nog doen?¹

Heeft de premier afspraken gemaakt met Bulgarije over het ondersteunen van Bulgarije wat betreft grensbewaking met Turkije? Zo ja, welke afspraken zijn dit?

Is Nederland van plan Bulgarije te ondersteunen met betrekking tot grensbewaking? Op welke wijze? Welke middelen zijn hieraan verbonden? Zal Nederland Bulgaarse grensbewaking financieren?

Antwoord 1, 2 en 3

Roemenië en Bulgarije zijn met ondersteuning van de Commissie en relevante EU-agentschappen, zoals Frontex, gestart met het ontwikkelen van pilotprojecten om grensbeheer te verbeteren. Beide pilots zijn medio maart van dit jaar gestart. Bulgarije heeft gerapporteerd bezig te zijn met het digitaliseren van het asiel- en terugkeersysteem². De pilots lopen nog tot en met september 2023.

Het kabinet ondersteunt het belang van deze pilotprojecten, ook om lessen te trekken voor de implementatie van de verplichte asielgrensprocedures als onderdeel van het asiel- en migratiepact. Het kabinet heeft dan ook in bilaterale contacten en contacten met Frontex aangegeven bereid te zijn te ondersteunen waar mogelijk. Nederland levert op dit moment (los van de betreffende pilot) vier grenswachters, twee patrouillevoertuigen en één documentexpert aan operaties van Frontex in Bulgarije. Het heeft de voorkeur

¹ Politico, 5 juli 2023, Bulgaria will invite Dutch and Austrian customs experts to help secure Schengen entry (www.politico.eu/article/bulgaria-turkey-border-dutch-austria-guards-schengen-accession/?utm_source=RSS_Feed&utm_medium=RSS&utm_campaign=RSS_Syndication).

² Zie ook verslag van de JBZ-raad van 8 en 9 juni 2023.

van het kabinet om additionele bijdragen aan de pilot te leveren via de reguliere bijdrage van lidstaten aan Frontex of via herprioritering vanuit andere Frontex-operaties.

In aanvulling op de genoemde pilot heeft Bulgarije voorgesteld om de samenwerking met Nederland te intensiveren om irreguliere migratie en mensensmokkel tegen te gaan aan de Bulgaars-Turkse grens. De situatie aan de Bulgaars-Turkse grens en de acties die Bulgarije heeft ondernomen zijn regulier onderdeel van de gesprekken tussen Nederland en Bulgarije over migratie en zijn in dat verband ook aan de orde gekomen in een recent gesprek dat de Minister-President met zijn Bulgaarse collega voerde. Het kabinet acht het van groot belang dat binnen de EU wordt samengewerkt om het beheer van deze grens te verstevigen. Via bestaande kanalen als Europol en EMPACT zal Nederland de samenwerking met Bulgarije verder optimaliseren, onder andere door verbeterde en intensievere informatie-uitwisseling ten behoeve van opsporing van mensensmokkelaars die reizen faciliteren via Bulgarije naar Nederland. Ook lopen gesprekken over het delen van *best practices* over opsporing en onderzoek naar geldstromen tussen criminele netwerken.

Vraag 4

Welke concrete acties heeft Nederland geëist van Bulgarije alvorens in te kunnen stemmen met lidmaatschap aan Schengen? Heeft de premier in het recente bezoek hiertoe extra voorstellen gedaan?

Antwoord 4

Het kabinetsstandpunt inzake Schengentoetreding van Bulgarije is uiteengezet in de brief aan uw Kamer van 2 december 2022.³ Zoals uw Kamer bekend, volgt het kabinet de trajecten tot Schengentoetreding kritisch en beoordeelt het daarbij elke lidstaat op zijn merites. Dat betekent dat toetreding alleen plaats kan vinden als een lidstaat aan de eisen van het Schengenacquis voldoet. Het kabinet onderstreept in dit verband het belang van naleving van fundamentele rechten bij de uitvoering van het Schengenacquis, in het bijzonder ten aanzien van (buiten)grensbeheer.

Het kabinet heeft uw Kamer ook ingelicht over de wens van Nederland voor een aanvullende *fact finding*-missie in Bulgarije die de correcte en actuele toepassing van het Schengenacquis moet verzekeren.⁴ Het kabinet heeft gesteld dat een aanvullende missie naar Bulgarije alleen relevant is wanneer er zicht is op een nieuw CVM-rapport of geloofwaardig alternatief over de rechtsstatelijke situatie in Bulgarije. Uw Kamer wordt via de kabinetsappreciatie van het Rechtstaatrapport 2023, dat de Commissie recent heeft gepubliceerd, nader geïnformeerd over het standpunt van het kabinet met betrekking tot de aankondiging dat de Commissie het CVM spoedig wenst af te sluiten.⁵ Het kabinet hecht eraan dat politieke besluiten over Schengentoetreding wordt genomen op basis van recente informatie en blijvende monitoring. De afgelopen periode heeft het kabinet dan ook uitgedragen actuele informatie nodig te hebben om een besluit tot toetreding van Bulgarije tot Schengen te kunnen nemen.

Vraag 5

Is Nederland van plan om in Bulgarije infrastructuur of andere middelen te financieren voor grensbewaking en zo ja, welke infrastructuur en middelen worden hieronder geschaard

Antwoord 5

Zie antwoord op vragen 1, 2, en 3.

Vraag 6

Hoe zal Nederland monitoren dat in geen geval Nederlands geld of andere middelen in welke vorm dan ook ingezet zullen worden voor vormen van grensbewaking die ingaan tegen de rechten van asielzoekers en de mensenrechten in het algemeen?

³ Kamerstuk 32 317, nr. 800.

⁴ Kamerstuk 32 317, nr. 800.

⁵ Zie https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_23_3632.

Antwoord 6

Voor het kabinet staat voorop dat bij het beheren en bewaken van de (buiten)grenzen mensenrechten en andere internationale rechten, zoals het beginsel van non-refoulement, te allen tijde gewaarborgd moeten worden. De Commissie dient hierop – waar het EU-regelgeving betreft – toe te zien.